

Enquesta de drets culturals 2022

Participació, necessitats i valors

Institut de Cultura de Barcelona

6 de juliol de 2023

01

Origen de l'enquesta

01. ORIGEN DE L'ENQUESTA

UNA ENQUESTA DE DRETS CULTURALS

- » **2019.** 1a edició de l'enquesta. Sorgeix a partir de la Mesura de govern *Cap a una política pública de cultura i educació* (2018). Necessitat de tenir evidències sobre la participació i necessitats culturals de la població de Barcelona.
- » **2021.** Base per a la diagnosi del Pla de drets culturals.
- » **2022.** 2a edició de l'enquesta. Doble objectiu: ampliar l'abast per completar la mirada dels drets culturals i voluntat de continuïtat com a enquesta de ciutat (pla d'estudis sociològics).

01. ORIGEN DE L'ENQUESTA

UNA ENQUESTA DE DRETS CULTURALS

- » **Evitar una mirada restringida.** Incorporar quatre dimensions del dret a participar a la vida cultural de la ciutat:

- » **No reproduir jerarquies.** Preguntar per la “cultura legitimada”, però també per les activitats culturals “no legitimades”
- » **Parar especial atenció a les necessitats culturals.** No només què fan les persones, també què voldrien fer i els seus valors

01. ORIGEN DE L'ENQUESTA

QÜESTIONARI

- » De què parlem quan parlem de drets culturals: definir i mesurar = pas clau per avaluar el seu compliment
- » Voluntat de continuïtat en les preguntes (analitzar evolució)
- » Però cerca referents internacionals i focus grups per incorporar noves preguntes sobre:
 - Cultura no legitimada i vida cultural comunitària
 - Infància i adolescència
 - Discriminació (desigualtat)
 - Participació en la presa de decisions

02

Metodologia i procés de treball

02. METODOLOGIA I PROCÉS DE TREBALL

MOSTRA I TREBALL DE CAMP

- » Mostra representativa del conjunt de la ciutat, però també del nivell de renda de la població
- » Selecció aleatòria de 26 barris segons dades padró municipal i índex de renda familiar dels barris*
- » 1.600 enquestes
- » Format presencial, al carrer
- » Treball de camp: setembre de 2022

* Índex de renda familiar 2019. Font: Oficina Municipal de Dades. Ajuntament de Barcelona. <https://ajuntament.barcelona.cat/barcelonaeconomia/ca/renda-familiar/renda-familiar/distribucio-territorial-de-la-renda-familiar-disponible-capita>

02. METODOLOGIA I PROCÉS DE TREBALL

BARRIS SELECCIONATS PER A LA MOSTRA

Renda baixa

- 11. el Poble Sec - AEI Parc de Montjuïc
- 15. Hostafrancs
- 17. Sants - Badal
- 37. el Carmel
- 43. Horta
- 44. Vilapicina i la Torre Llobeta
- 45. Porta
- 48. la Guineueta
- 52. la Prosperitat

Renda molt baixa

- 46. el Turó de la Peira
- 50. les Roquetes
- 51. Verdun
- 53. la Trinitat Nova
- 70. el Besòs i el Maresme

Renda mitjana

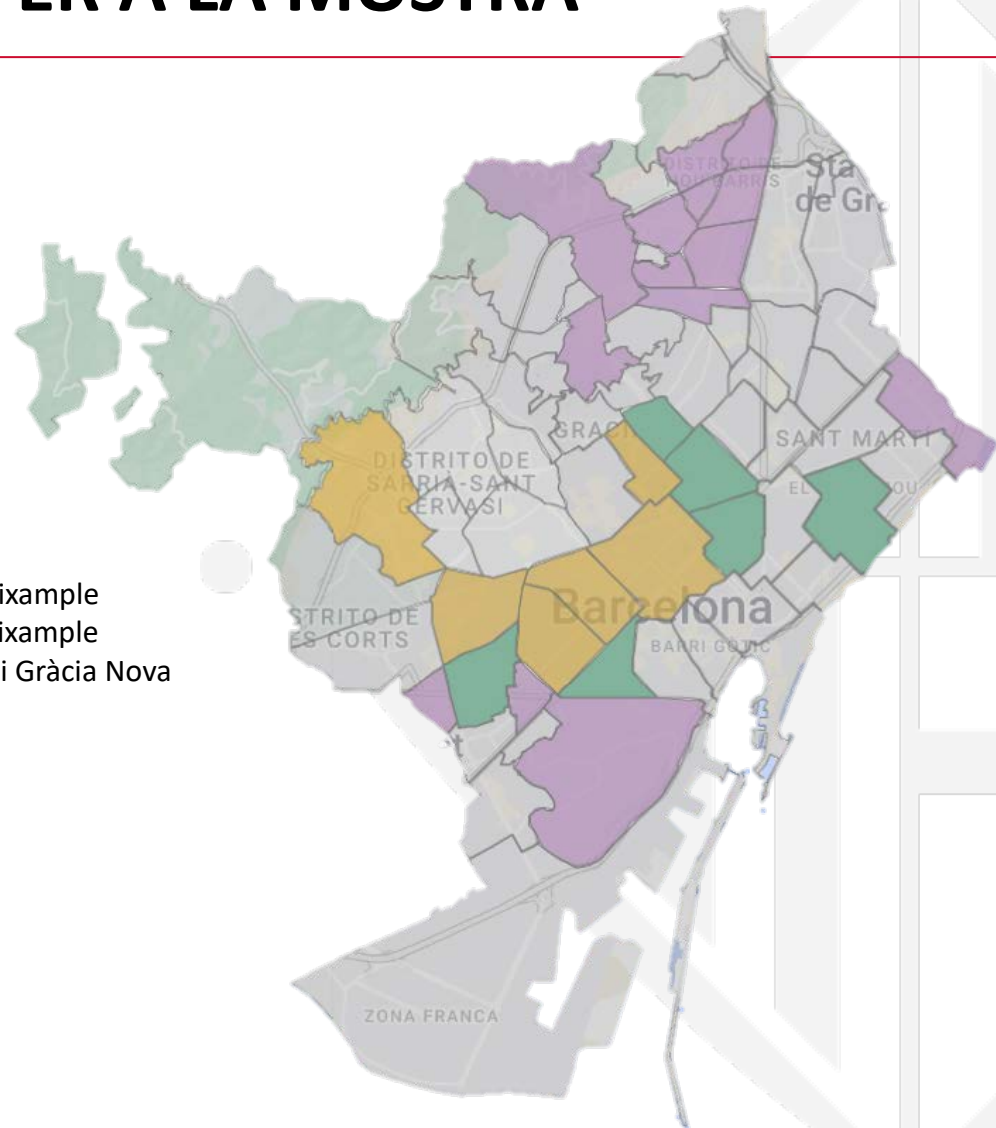
- 5. el Fort Pienc
- 6. la Sagrada Família
- 10. Sant Antoni
- 18. Sants
- 33. el Baix Guinardó
- 68. el Poblenou

Renda alta

- 8. l'Antiga Esquerra de l'Eixample
- 9. la Nova Esquerra de l'Eixample
- 32. el Camp d'en Grassot i Gràcia Nova

Renda molt alta

- 7. la Dreta de l'Eixample
- 19. les Corts
- 23. Sarrià

02. METODOLOGIA I PROCÉS DE TREBALL

ELS 73 BARRIS SEGONS LA RENDA FAMILIAR

RENDA MOLT ALTA

- 7. la Dreta de l'Eixample
- 19. les Corts
- 21. Pedralbes
- 22. Vallvidrera, el Tibidabo i les Planes
- 23. Sarrià
- 24. les Tres Torres
- 25. Sant Gervasi - la Bonanova
- 26. Sant Gervasi - Galvany
- 27. el Putxet i el Farró
- 67. la Vila Olímpica del Poblenou

RENDA ALTA

- 8. l'Antiga Esquerra de l'Eixample
- 9. la Nova Esquerra de l'Eixample
- 20. la Maternitat i Sant Ramon
- 28. Vallcarca i els Penitents
- 30. la Salut
- 32. el Camp d'en Grassot i Gràcia Nova
- 36. la Font d'en Fargues
- 69. Diagonal Mar i el Front Marítim del Poblenou

RENDA MITJANA

- 5. el Fort Pienc
- 6. la Sagrada Família
- 10. Sant Antoni
- 14. la Font de la Guatlla
- 18. Sants
- 29. el Coll
- 31. la Vila de Gràcia
- 33. el Baix Guinardó
- 34. Can Baró
- 35. el Guinardó
- 41. la Vall d'Hebron
- 60. Sant Andreu
- 62. el Congrés i els Indians
- 63. Navas
- 64. el Camp de l'Arpa del Clot
- 65. el Clot
- 66. el Parc i la Llacuna del Poblenou
- 68. el Poblenou
- 71. Provençals del Poblenou

RENDA BAIXA

- 2. el Barri Gòtic
- 3. la Barceloneta
- 4. Sant Pere, Santa Caterina i la Ribera
- 11. el Poble Sec - AEI Parc de Montjuïc
- 13. la Marina de Port
- 15. Hortafrancs
- 16. la Bordeta
- 17. Sants - Badal
- 37. el Carmel
- 38. la Teixonera
- 39. Sant Genís dels Agudells
- 40. Montbau
- 42. la Clota
- 43. Horta
- 44. Vilapicina i la Torre Llobeta
- 45. Porta
- 48. la Guineueta
- 49. Canyelles
- 52. la Prosperitat
- 61. la Sagrera
- 72. Sant Martí de Provençals
- 73. la Verneda i la Pau

RENDA MOLT BAIXA

- 1. el Raval
- 12. la Marina del Prat Vermell - AEI Zona Franca
- 46. el Turó de la Peira
- 47. Can Peguera
- 50. les Roquetes
- 51. Verdun
- 53. la Trinitat Nova
- 54. Torre Baró
- 55. Ciutat Meridiana
- 56. Vallbona
- 57. la Trinitat Vella
- 58. Baró de Viver
- 59. el Bon Pastor
- 70. el Besòs i el Maresme

02. METODOLOGIA I PROCÉS DE TREBALL

VARIABLES D'ANÀLISI

L'enquesta permet quantificar i fer seguiment de les **diferències** i/o **desigualtats** en l'accés, participació i pràctiques culturals de la població de Barcelona a partir de:

- » Barri / Nivell de renda
- » Pràctiques culturals de l'entorn familiar
- » Origen / Nacionalitat
- » Sexe / Gènere
- » Nivell d'estudis
- » Edat

03

Resultats

03. RESULTATS

Diferències o desigualtats?

A. BARRI: EL CODI POSTAL IMPORTA, I MOLT

B. L'ENTORN FAMILIAR: UN FACTOR CLAU

C. GÈNERE I ORIGEN: QUAN LA DIFERÈNCIA ÉS DESIGUALTAT

03. RESULTATS

A. BARRI: EL CODI POSTAL IMPORTA, I MOLT

- 1 En alguns barris és més difícil exercir el dret a la cultura...

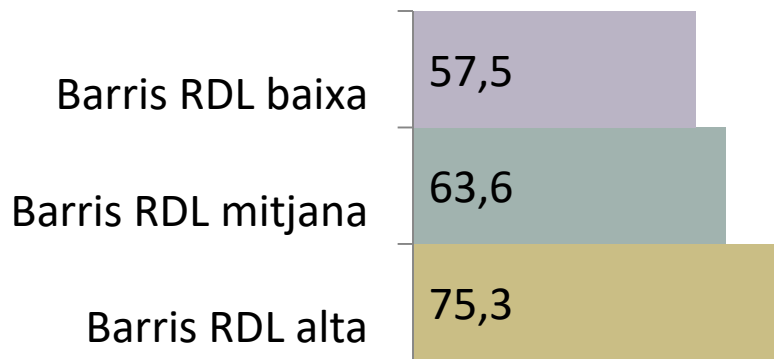

03. RESULTATS

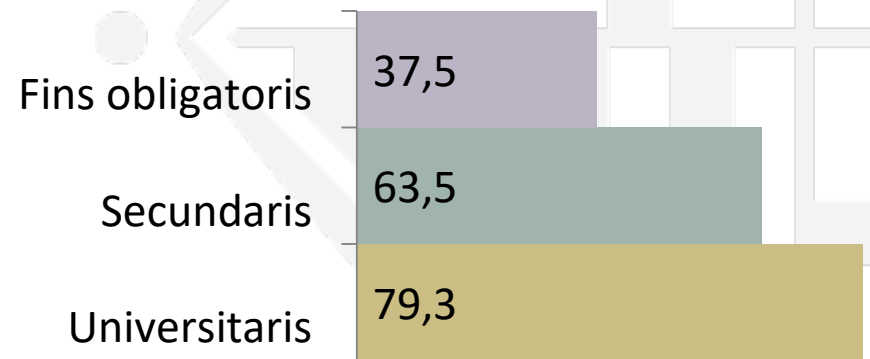
Als barris de renda baixa s'hi acumulen situacions que dificulten la vida cultural

% Assistència habitual a activitats de cultura *legitimada* (anar al teatre, a concerts, al cinema, a exposicions...)

Renda/barri

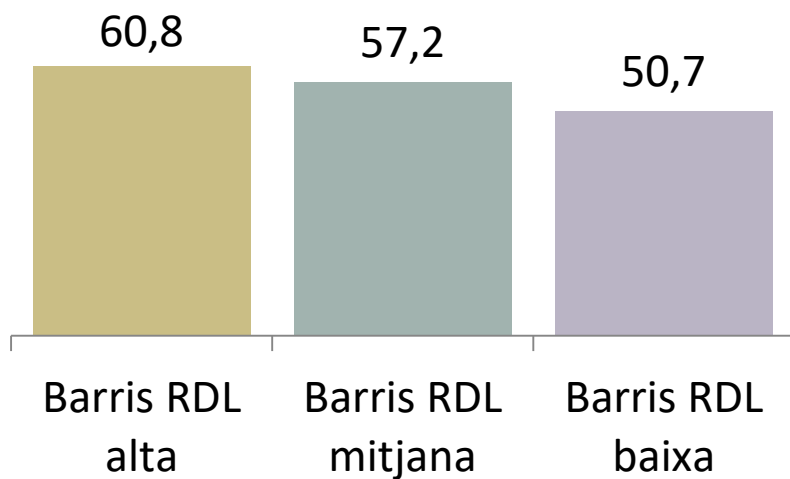
Nivell d'estudis

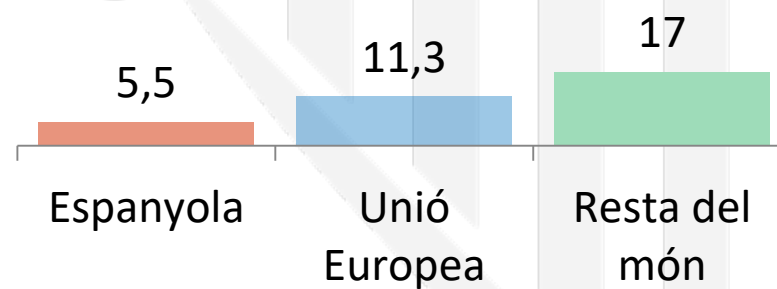

03. RESULTATS

% Participació en entitats
(artístiques, socials o esportives)

% Sentiment de discriminació per raons d'origen en les activitats culturals

03. RESULTATS

A. BARRI: EL CODI POSTAL IMPORTA, I MOLT

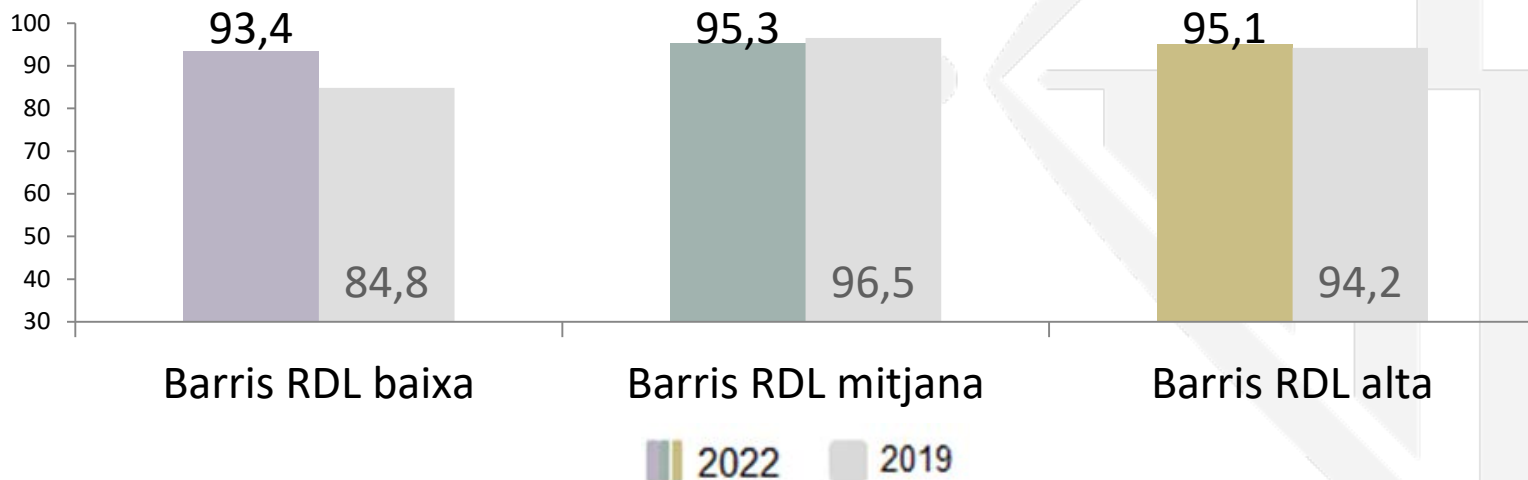
- 2 ... però això no vol dir que als barris de renda baixa hi hagi menys interès per la cultura

03. RESULTATS

*El barri és font de vida cultural i el dret a la cultura es viu, cada vegada més, a través **d'activitats fora de la cultura legitimada...***

Durant els darrers sis mesos ha fet alguna d'aquestes activitats (com passejar per la ciutat o la natura, participar en celebracions col·lectives o comunitàries, explicar contes o històries...)

03. RESULTATS

... i també a través d'espais no considerats habitualment com a culturals

Per a vostè, quins són els 3 espais més importants per a la vida cultural d'un barri? (pregunta oberta)

- 74% ESPAIS CULTURALS CLÀSSICS**

	TOTAL	BARRIS		
		RDL BAIXA	RDL MITJANA	RDL ALTA
Espais culturals clàssics	73,6	71,0	74,3	76,1
Centre cívic, casal de barri, ateneu	41,7	43,1	41,4	40,2
Biblioteca	41,2	39,7	42,7	41,3
Teatre, espai de concerts	13,8	11,1	12,8	18,4
Sala d'exposicions o museu	7,7	5,6	8,1	10,0

- 65% ALTRES ESPAIS DE VIDA CULTURAL**

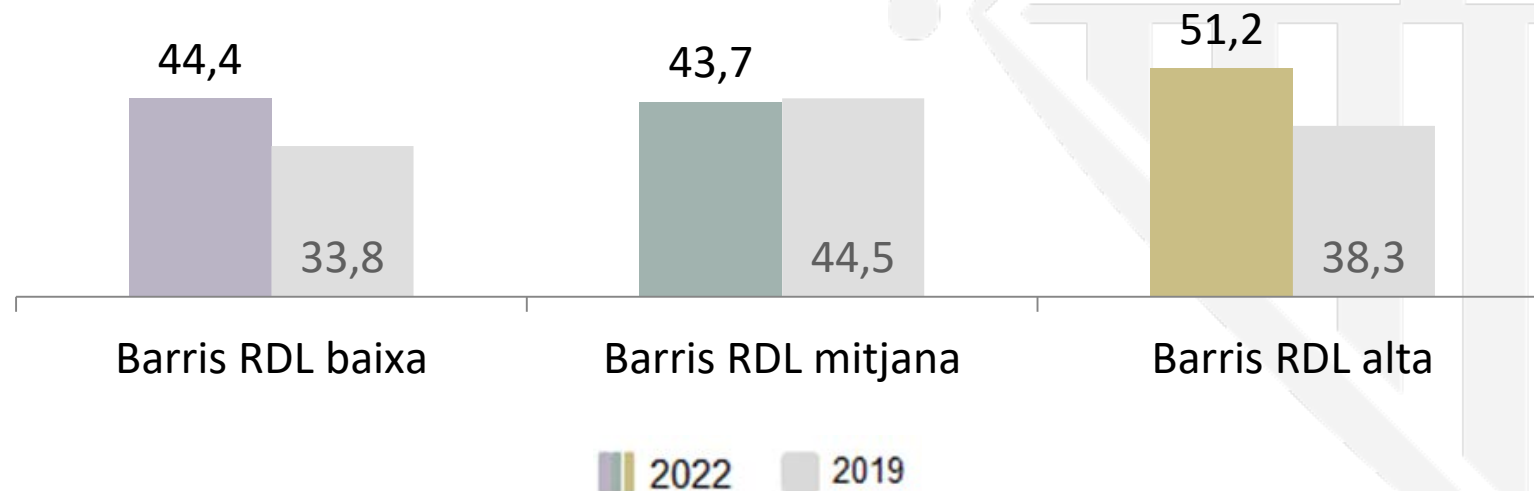
	TOTAL	BARRIS		
		RDL BAIXA	RDL MITJANA	RDL ALTA
Altres espais de vida cultural	64,6	71,2	59,3	62,0
Plaça, parc o platja...	53,9	58,9	49,8	52,0
Equipaments esportius	9,2	11,9	7,7	7,3
Mercat, centre comercial	7,3	8,0	7,9	5,8
Escola, institut, llar d'infants	6,1	8,3	5,1	4,4

03. RESULTATS

*Als barris de renda baixa també **creix l'activitat cultural: en particular, la pràctica habitual***

Practica de manera habitual alguna d'aquestes activitats (tocar instruments, cantar, pintar, dibuixar, ballar,...)

03. RESULTATS

A. BARRI: EL CODI POSTAL IMPORTA, I MOLT

- 3 Les necessitats culturals també són presents als barris de renda baixa

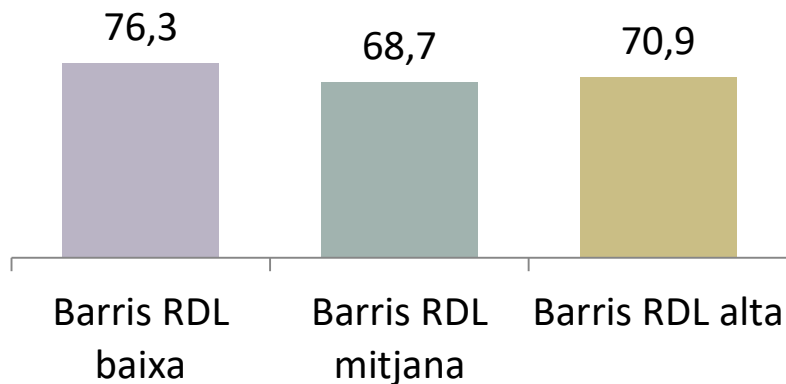

03. RESULTATS

Tothom té necessitats culturals, però les persones que viuen en els barris de renda baixa encara més

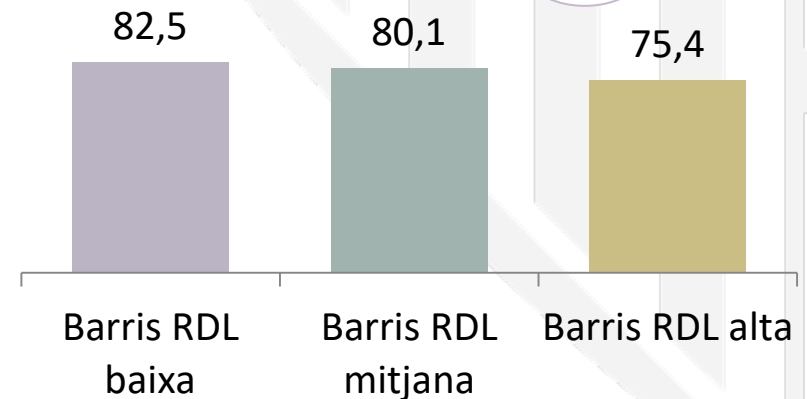
Li agradaria poder dedicar més temps a alguna de les activitat següents? (anar al cinema, concerts, teatre, exposicions...)

Cultura
legitimada

Li agradaria poder dedicar més temps a alguna de les activitat següents? (participar en actes tradicionals o populars, explicar contes, fer artesanía, passejar per la natura o la ciutat...)

Cultura
no legitimada

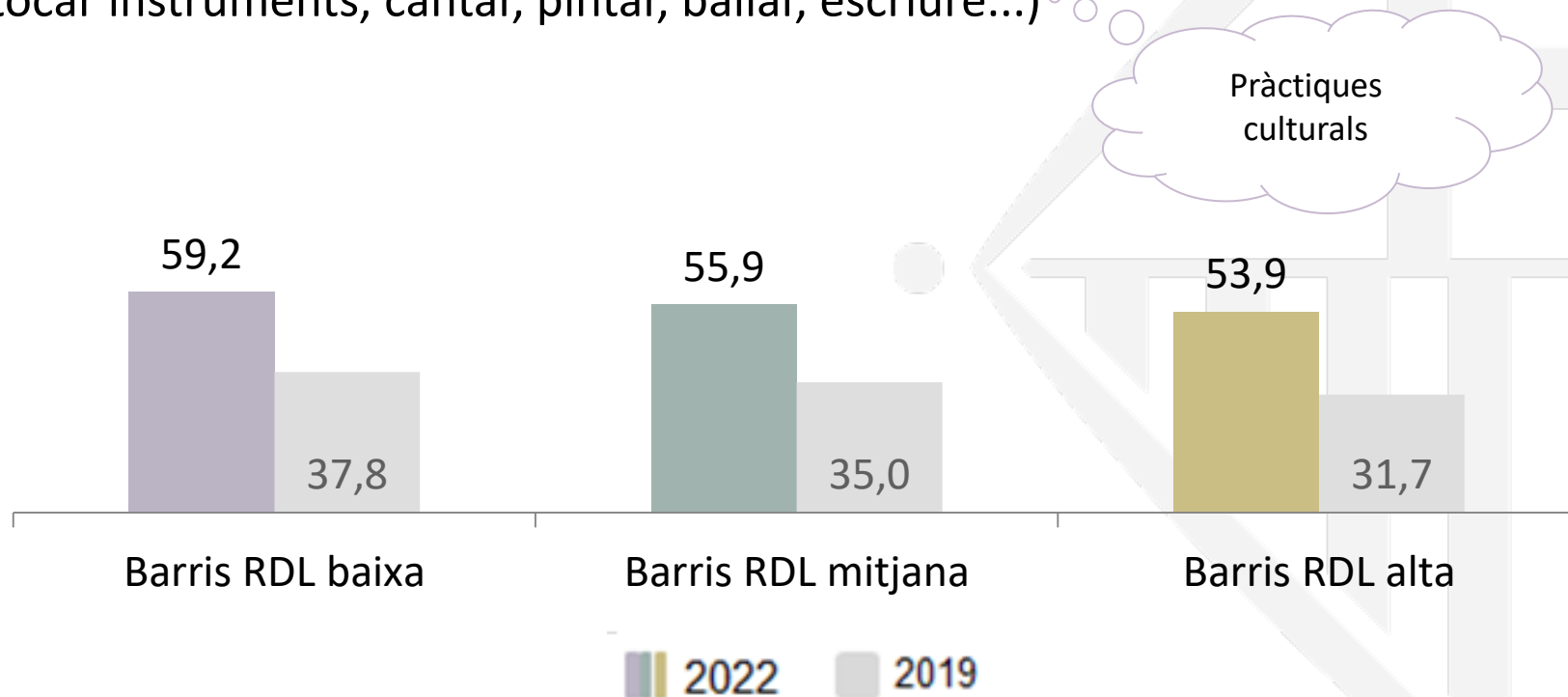

03. RESULTATS

També creix la necessitat de fer més pràctiques culturals a tots els barris

Li agradaria poder dedicar més temps a fer alguna pràctica cultural (com tocar instruments, cantar, pintar, ballar, escriure...)

03. RESULTATS

A. BARRI: EL CODI POSTAL IMPORTA, I MOLT

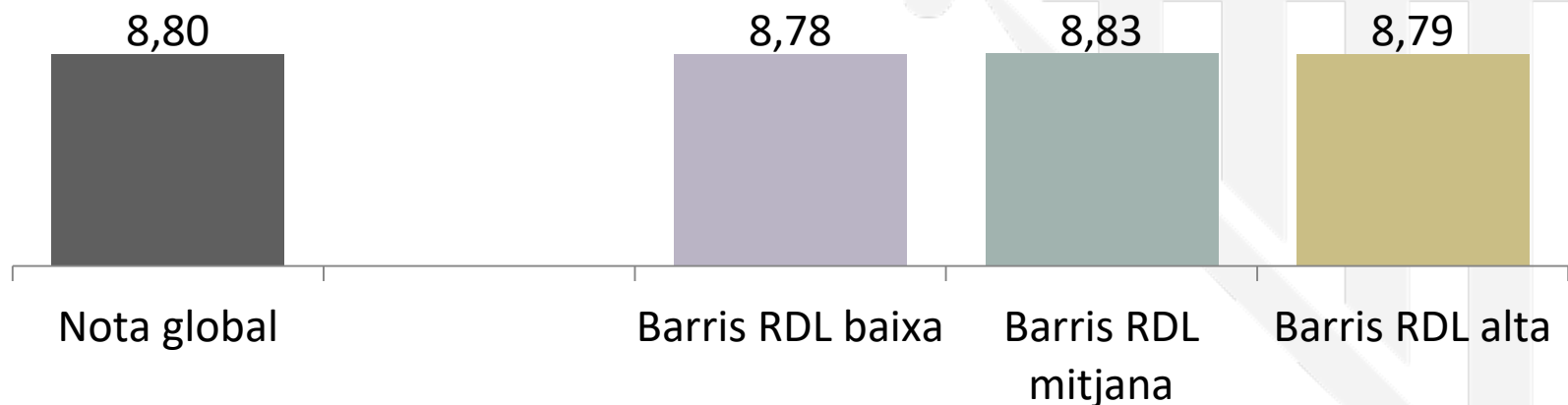
- 4 **Les persones donen valor a la cultura independentment del barri on viuen**

03. RESULTATS

Les persones donen molta importància al paper de la cultura en l'educació, amb independència del barri on viuen

Importància dels ensenyaments artístics a les escoles i instituts
(puntuació de 0 a 10)

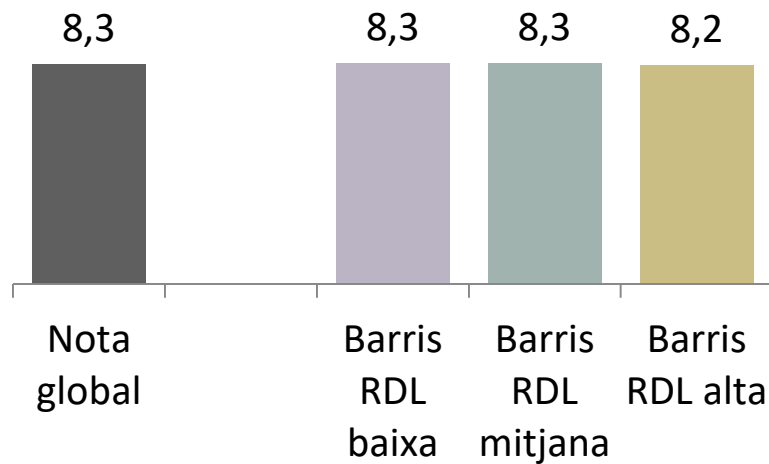

03. RESULTATS

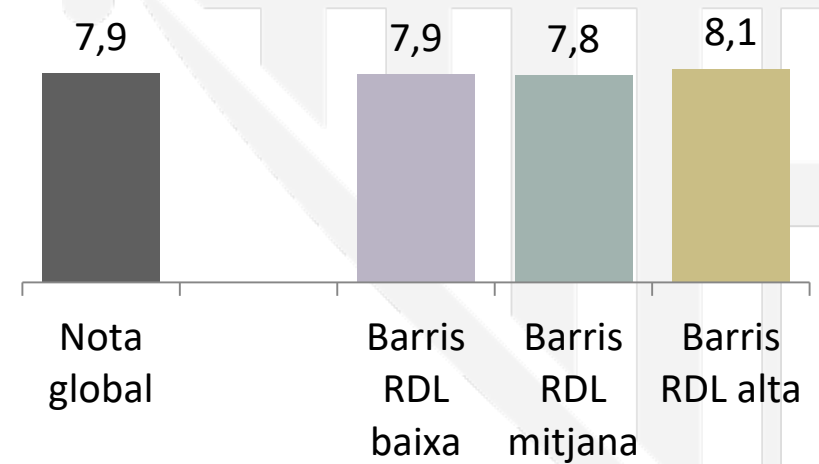
Visquis al barri on visquis, en la vida de les persones són molt importants la lectura i la música

Importància de les activitats culturals a la seva vida (puntuació de 0 a 10)

Música

Lectura, literatura, contes

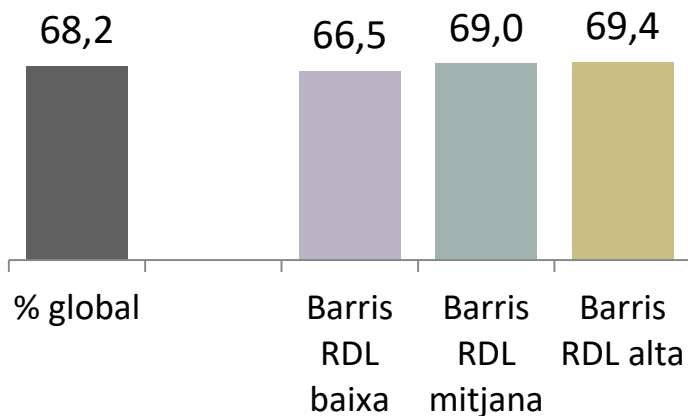

03. RESULTATS

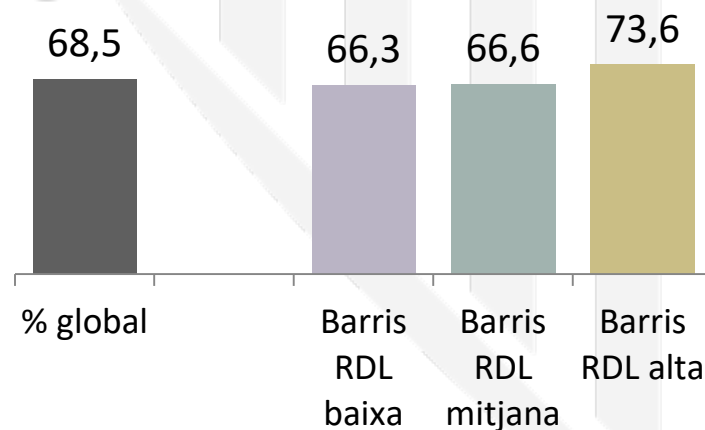
A tots els barris les persones volen decidir sobre la seva vida cultural

Ha participat o li agradaria participar en una reunió sobre temes de cultura del seu barri o de la ciutat?

(com consells de barri, assemblees, debats sobre projectes culturals...)

Ha participat o li agradaria participar en l'organització d'alguna activitat cultural

03. RESULTATS

B. L'ENTORN FAMILIAR: UN FACTOR CLAU

- 5 **L'entorn familiar, un altre factor clau en l'exercici del dret a la cultura**

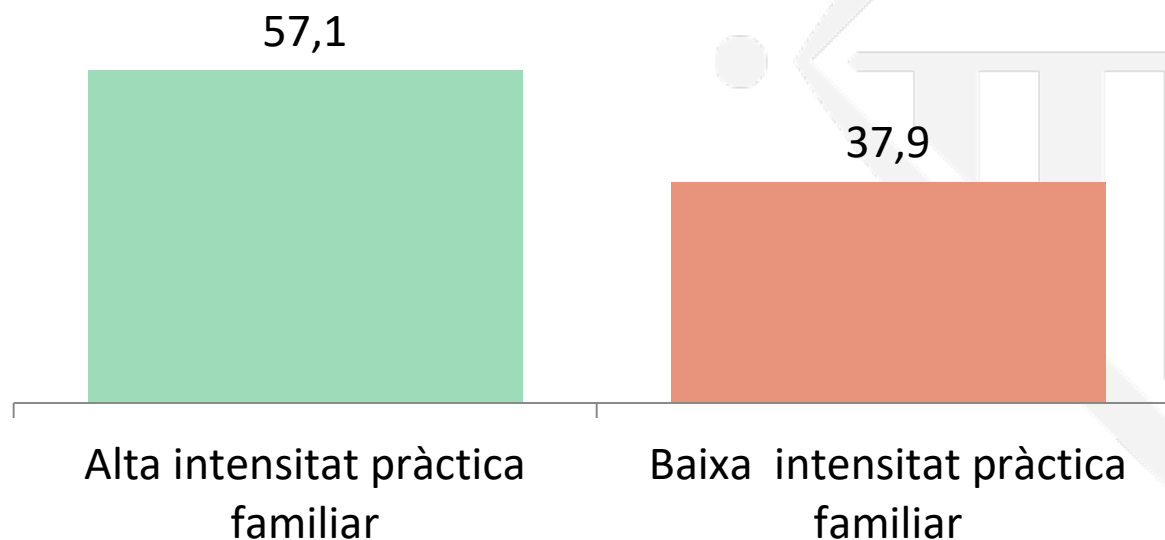

03. RESULTATS

L'entorn familiar condiciona l'activitat cultural de les persones

A més intensitat de la pràctica cultural familiar, més **pràctiques culturals de les persones** (tocar instruments, ballar, cantar, pintar, escriure...).

% de persones que realitzen de manera habitual alguna pràctica cultural

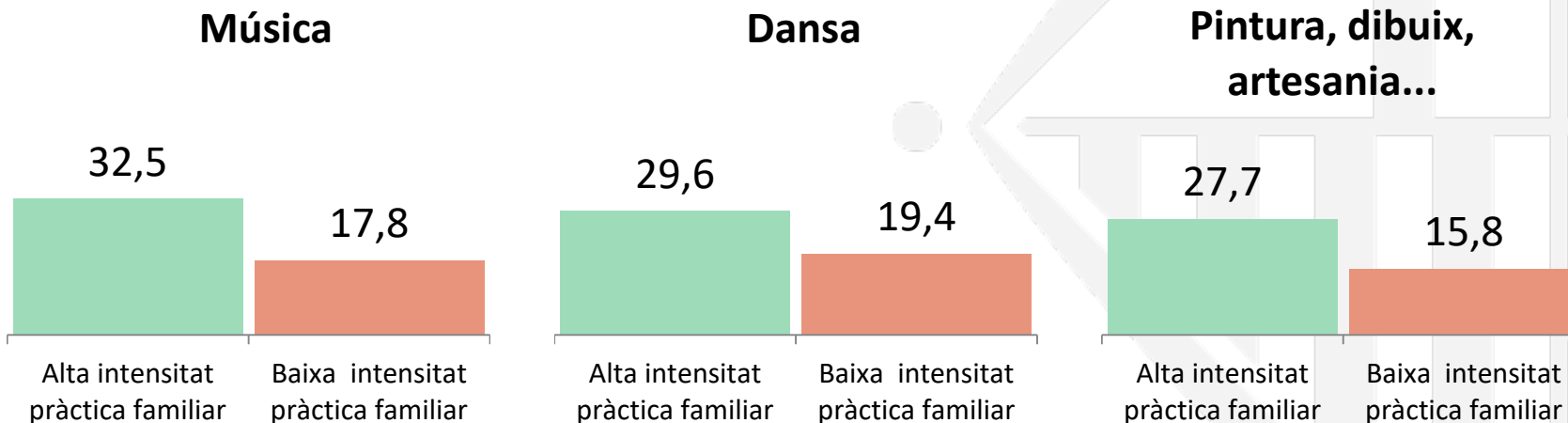

03. RESULTATS

L'entorn familiar també condiciona la formació cultural

% de persones amb formació en pràctiques artístiques (estudis superiors o altres tipus d'estudis)

03. RESULTATS

B. L'ENTORN FAMILIAR: UN FACTOR CLAU

6 Les desigualtats afecten els drets culturals dels infants

03. RESULTATS

Les famílies són un espai clau per als drets culturals dels infants

Activitats que fa de manera habitual amb els fills menors 11 anys

% Sovint o molt sovint	TOTAL	BARRIS		
		RDL BAIXA	RDL MITJANA	RDL ALTA
Fer sortides a la natura o espais de natura de la ciutat	71,8	70,5	71,6	74,7
Explicar-los un conte abans d'anar a dormir o en algun altre moment del dia	58,5	53,1	58,5	68,5
Cuinar plegats, fer manualitats o altres activitats similars compartides	54,9	55,2	51,5	59,8
Compartir jocs o esports col·lectius amb ells	52,7	49,3	51,5	60,9
Cantar, ballar, tocar instruments, pintar o similars	52,1	49,2	53,1	55,6
Anar a espectacles familiars, al cinema, a exposicions o activitats similars	41,3	34,9	46,2	45,1
Anar a la biblioteca, centres cívics o altres espais similars	38,4	28,8	43,9	47,3
N	357	132	130	95

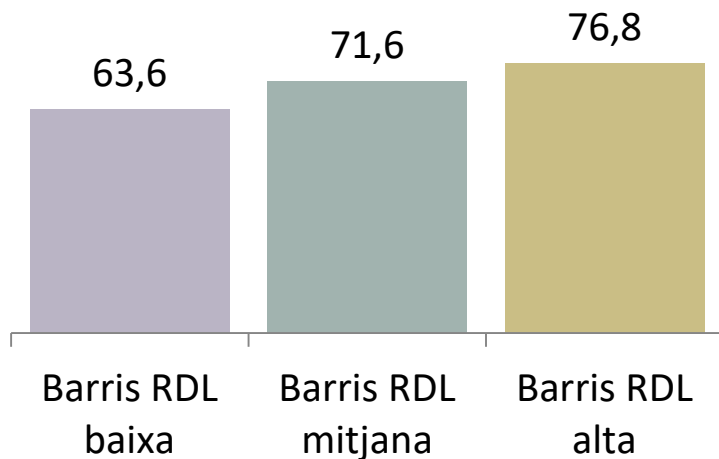

03. RESULTATS

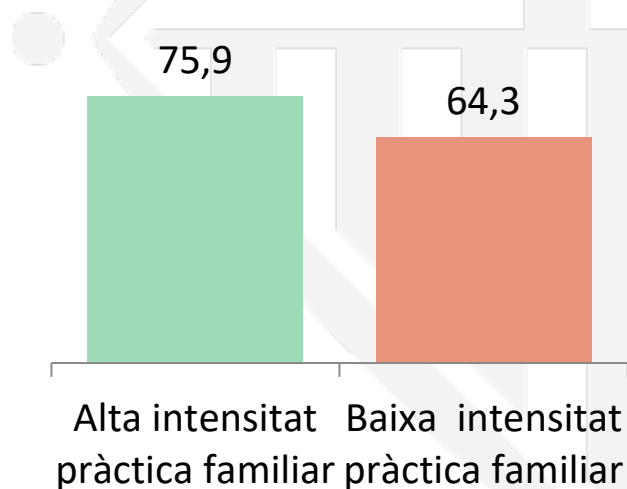
En entorns amb menys recursos i amb menys motxilla cultural familiar, hi ha menys oportunitats

% de famílies que fan 3 o més activitats amb els infants habitualment

Renda/barri

Intensitat de la pràctica familiar

03. RESULTATS

C. GÈNERE I ORIGEN: QUAN LA DIFERÈNCIA ÉS DESIGUALTAT

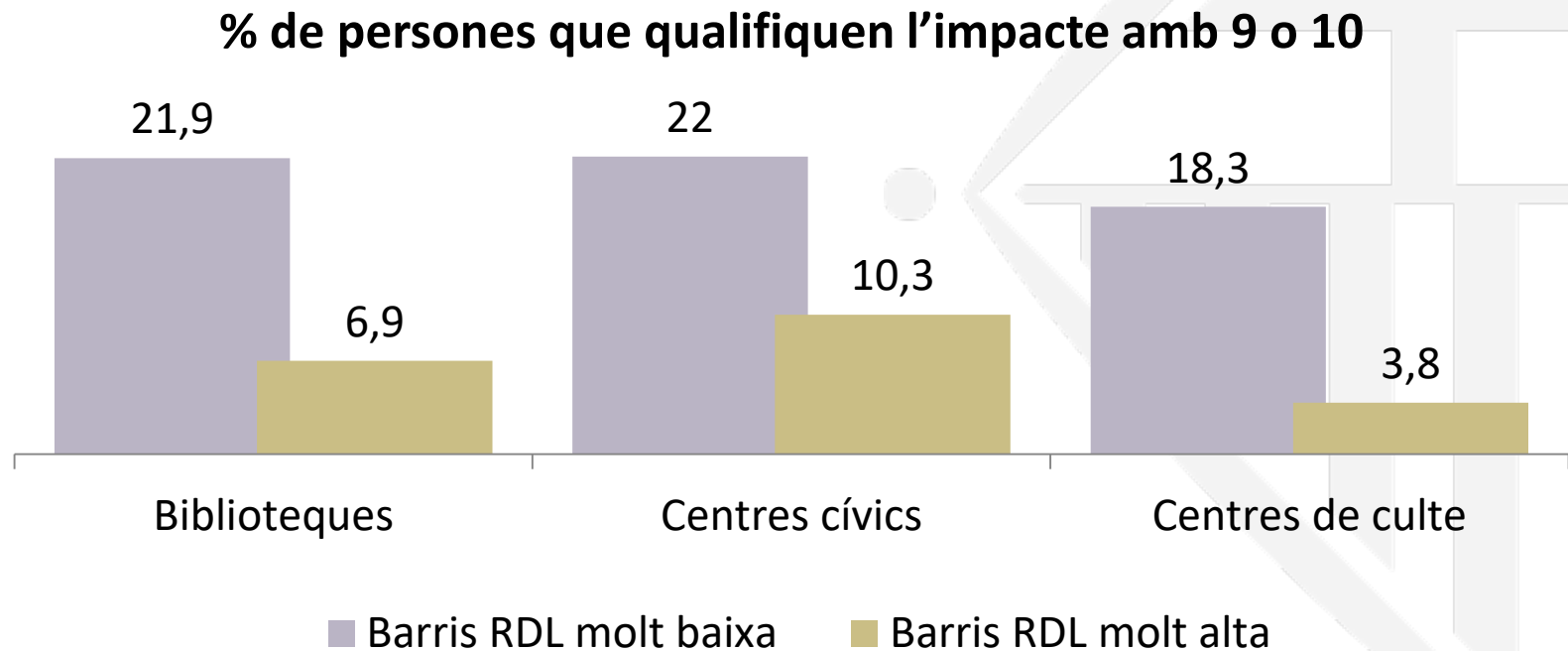
- 7 El tancament d'espais culturals afecta tothom, però a algunes persones més

03. RESULTATS

*L'impacte del tancament de biblioteques, centres cívics i centres de cultes va ser més alt per les persones de **barris de renda molt baixa***

Quin va ser per a vostè l'impacte del tancament d'aquests equipaments durant la pandèmia? (valoració de 0 a 10)

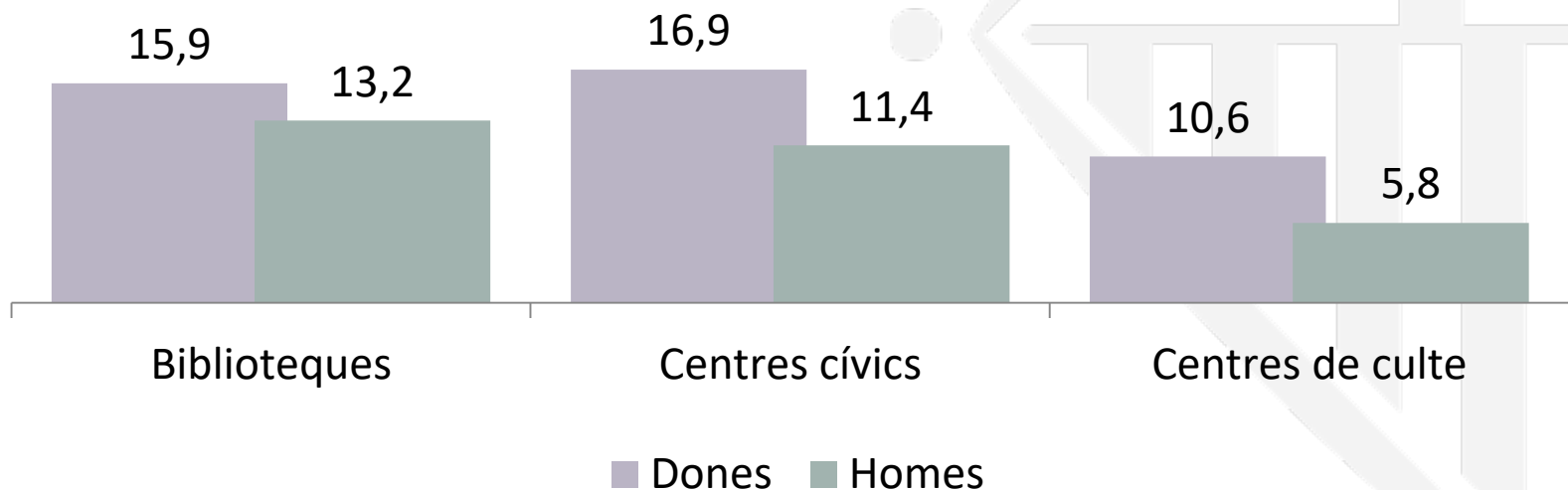

03. RESULTATS

El tancament d'aquests equipaments va ser més alt per a les dones que per als homes

Quin va ser per a vostè l'impacte del tancament d'aquests equipaments durant la pandèmia? (valoració de 0 a 10)

% de persones que qualifiquen l'impacte amb 9 o 10

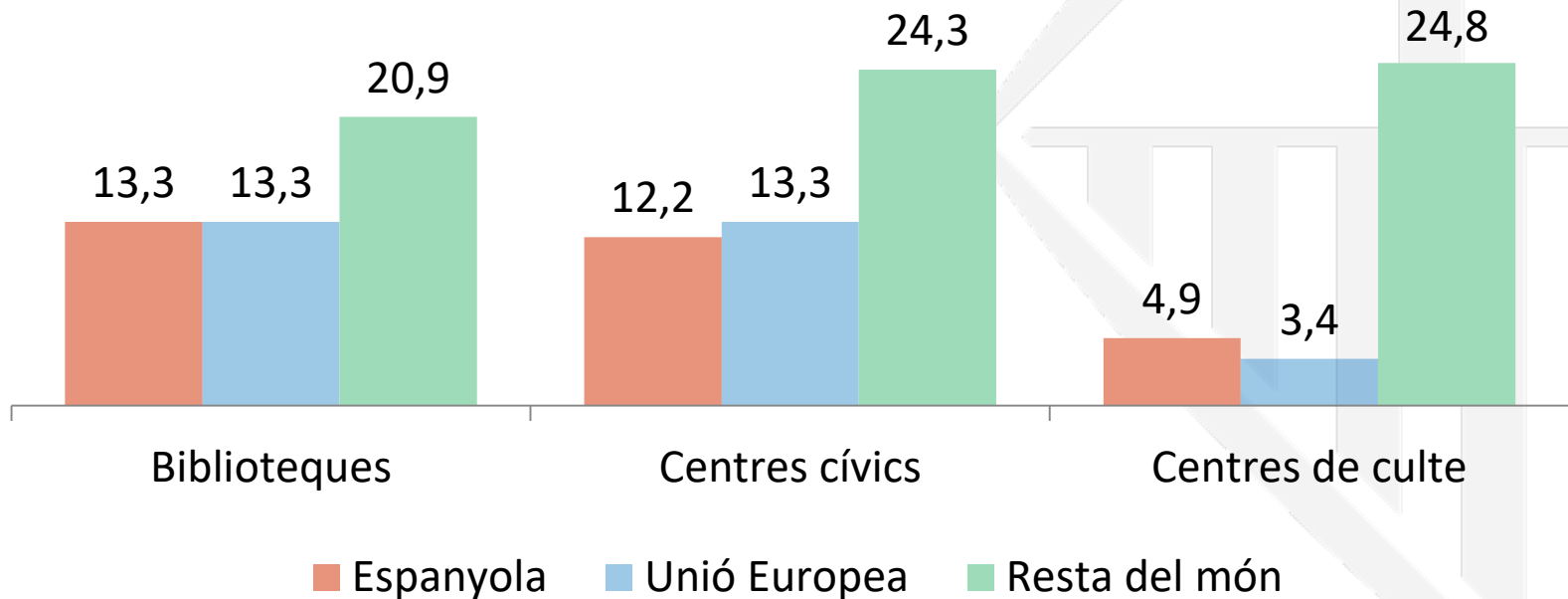

03. RESULTATS

*Les persones amb **nacionalitat extracomunitària** van ser també les més afectades pel tancament d'aquests centres*

Quin va ser per a vostè l'impacte del tancament d'aquests equipaments durant la pandèmia? (valoració de 0 a 10)

% de persones que qualifiquen l'impacte amb 9 o 10

03. RESULTATS

MÉS INFORMACIÓ

- » Observatori de Dades Culturals. Institut de Cultura de Barcelona
barcelona.cat/dadescultura
- » Registre d'enquestes i estudis d'opinió. Ajuntament de Barcelona
[Número de registre: 22045](#)

ENQUESTA DE DRETS CULTURALS 2022

Observatori de Dades Culturals

Institut de Cultura de Barcelona

observatoridadesculturals@bcn.cat

Twitter @bcndadescultura

Ajuntament
de Barcelona

Els continguts d'aquesta publicació estan subjectes a una llicència de **Reconeixement (by)**. Es permet qualsevol explotació de l'obra, incloent-hi una finalitat comercial, així com la creació d'obres derivades, la distribució de les quals també està permesa sense cap restricció, sempre que se'n citi la font.

La llicència completa es pot consultar a

<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.ca>

Nicolás Barbieri

Universitat Oberta de Catalunya

Twitter @BarbieriMuttis